

BØRN OG UNGE LÆRER IKKE KUN AT LÆSE OG SKRIVE, NÅR DE ER I SKOLE. DE LÆRER DET OGSÅ DERHJEMME

De lærer sprog, når de taler med forældre og søskende. De udforsker skriftsproget, når det indgår i lege. De lærer at forstå og begå sig i medier, når de går på opdagelse i familiens bogreol, computer og mobiltelefon. De oplever læsning og skrivning i brug, når de ser deres forældre tjekke mails, bruge opskrifter, slappe af med bøger, blade og aviser. Nogle laver lektier derhjemme og får hjælp af forældrene, og nogle, især de yngste, læser derhjemme med forældrene, som har hørt – og fulgt – læsevejlederens opfordring om 20 minutters daglig læsning.

Med et sådant potentiale lige udenfor skolegården er det ikke underligt, at der er kommet mere og mere fokus på hjemmet og forældrene som en ressource for børns læring.

Kan vi ikke hurtigt nok indtænke hjemmet som læringsarena? Eller er det noget, vi skal afholde os fra? Og hvad er det, man helt konkret skal gøre som forældre? Skal man tale, læse og skrive, som man plejer, eller skal man være lærer derhjemme?

Det ser skribenterne på i dette nummer af Viden om Literacy. Temaet er: Skole i Hjem – Hjem i Skole. En titel, der mere specifikt dækker over børns læsning, skrivning og læring i spændingsfeltet mellem hjem og skole.

Vi har samlet en række artikler fra fagfolk og forskere, der ikke giver noget entydigt svar på, om det er godt eller skidt at inddrage hjemmet. Nogle er begejstrede, andre er kritiske. En fortæller om forældre, der gerne vil støtte op. En anden giver gode forslag til, hvad de kan gøre. En tredje peger på, at skole-hjem-samarbejdet må antage forskellige former alt efter familietype, og endelig spørger en fjerde, hvem alt dette egentlig er godt for? Barnet, familien eller samfundet?

Imellem artiklerne har vi placeret små kommentarer skrevet af forældre, der også er fagfolk. Det er spændende at læse deres forståelser af læsning og skrivning i hjem og skole ud fra en position, hvor de er professionelle og private på en og samme tid.

Når man taler om skole i hjem og hjem i skole spiller forældre, selvsagt, en central rolle. Det er tydeligt at læse i artiklerne. En peger på, at det typisk er forældre fra middelklassen, der gerne vil bakke op om skolen og barnets læring. Det betyder dog, skriver denne videre, at der også er nogle, der melder sig ud. Fordi de ikke synes, det er deres opgave at gå ind på skolens terræn. Fordi de ikke orker at gøre det, eller fordi de ikke synes, de kan honorere den faglighed og viden, det kræver.

Barnet spiller også en central rolle, i og med det er barnet, der skal lære. Her sætter artiklerne især fokus på små børn og børn i indskoling og de første år på mellemtrinnet. Det er bemærkelsesværdigt, i og med børn jo også har forældre, når de bliver ældre. Man kan derfor spørge, om hjemmets og forældrenes betydning aftager i takt med barnets alder, eller om den tager en anden form? Interessant kunne det også være at vide, hvad børnene selv tænker om forældrenes involvering i skolen og deres læring? Synes de, det er dejligt at have en engageret mor og far, synes de, det er irriterende og måske endda intimiderende? Eller er de slet og ret flintrende ligeglade?

Med disse indledende refleksioner inviterer vi hermed jer alle – såvel fagfolk, forældre som kombinationen af begge – ind i tidsskriftet.

Rigtig god læselyst